

A kécskei botrány

Vétett-e a pártfegyelem ellen dr. Horváth István megyei első titkár, amikor felkereste dr. Bodóczy Lászlót, a Hazafias Népfront megyei bizottságának az elnökét és tudomására hozta, hogy kik a Hazafias Népfront megyei képviselőjelöltjei? Netán őszintén hitt a szocialista demokrácia megteremtésében, az egy személyi és a testületi vezetés összehangolásában, a diktatúra és a demokrácia összeegyeztethetőségében? A többes jelöléssel ugyanis a *párt nyíltan cáfolta tévedhetetlenségét*. Morgolódtak a brossúrák rákosisták és a cinikus dogmatikusok, hová jutunk, ha bárki beleköttyoghat fontos, vagy fontosnak látszó ügyekbe.

Igy vélekedett Katusev elvtárs, a Szovjetunió Kommunista Pártjának a népi demokráciáért felelős titkára, amikor egyórás *különkihallgatásra parancsolta* a moszkvai pártfőiskolára rendelt *Bács-Kiskun megyei ideológiai titkárt*. A reformmegyei magyar pártvezető, Pozsgay embere, lelkesen bizonygatta a felkínált választási lehetőség előnyeit. Néha helyeslően biccentett, bátorítón bólogatott hazánk főfelügyelője, végül mégis elutasította a sajnálatosan önállószkodó Kádárék újítását. „*A párt tudja a legjobban, hogy bizonyos posztokra ki a legalkalmasabb, kit kiért vagy miért és kit miért igen vagy miért nem!*”

Igaz kommunistaként félt a változtatásoktól, mint béka a dértől. Központilag kell meghatározni, hogy hány munkás, paraszt, értelmiségi, idős, fiatal, nő, férfi, falusi, városi, kövérkés, nyakigláb adja ki a kívánatos összképet. Akkor reklámozhatják népképviselőtinek a parlamentet, ha összetétele egyszerre fejezi ki a párt vezető szerepét és a lakosság összetételét (fából vaskarika 3). Tragikus helyzeteket fonákolt a valahol fönt kiideologizált arányok feltétlen betartásának megkövetelése. Ipper Pál, a rendszerhű, ám külföldi tudósítóként sokmindnet megtapasztalt szerkesztő egyetlen mondatot sem tudott kihúzni lajosmizsei ankétján megjelenő ifjú képviselőnőből. Az összejövettel követő szűkkörű be-

szélgetésen csúnyákat mondott a honanyát jelölőkről. Méltatlankodva védekeztek az illetékesek. „*Mondjon jobbat, aki lány is, KISZ-tag is, alkalmazott is, megfelelő származású is, nincs felsőfokú végzettsége.*” Az 1971-es választáson azonban többen megyénkben is elhitték, hogy a személykijelölők valóban számítanak véleményükre, több helyen eltértek a gondosan jóváhagyott tervektől. Mérgeesen és szigorúan utasította a központi elmarasztalástól tartó megyei első titkár a spontaneitás megrendszabályozására a soron következő tiszakécskei jelölőgyűlés lebonyolítóit. A körzethez tartozó lakitelekiek ugyanis eléggé el nem ítéltetően egy ottani *párttagot szerettek volna* a parlamentbe juttatni a *pártonkívüli kécskei pedagógus* helyett. Dialektikusan (országos öszkép!) természetesen a pártonkívüli támogatása volt az esetben a pártérdek. Hiába szólították fel a tagkönyves, ráadásul testületi tag termelőszövetkezeti elnököt jelölésének megakadályozására, hiába rendelte be a gyűlés megkezdése előtt fél órával megbízható embereit a széksorok elfoglalására a kécskei párttitkár. A lakitelekiek még korábban megtöltötték a nem túl nagy termet.

Ilyen körülmények között a bejáratnál álldogáló munkásörök és rendőrök sem akadályozhatták meg, hogy valaki rá ne kiabálja a választható jelölt-jelöltek listájára a szövetkezeti főnök nevét.

Döbbenten látta az általában formális jelölőgyűléseken elnöklő népfrontos asszony, hogy a forgatókönyvvel, az ő küszködve megírt (megratott?) szövegével mit sem törődve *szinte mindenki a lakiteleki férfiú* nevének említésekor *tartotta föl kezét* a szavazásnál. Csak egy-két focibotrányon hallottam olyan fenyegető hangzavart, mint amikor a „levezető elvtársnő” a szokásokhoz és az ukázhoz ragaszkodva a jegyzőkönyvbe diktálta: *egyhangúan a kécskei jelöltet* támogatták a megjelentek.

Sokára állították helyre a rendet.

Heltai Nándor